

Роман ДУМИЧ

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота, ОП Соціальна педагогіка, факультет історії, педагогіки та психології
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Тетяна ЛОГВИНЕНКО

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В КРАЇНАХ ЄС

Підготовка майбутніх соціальних працівників до професійної діяльності є дуже складним завданням, оскільки в кожній країні існують специфічні (характерні тільки для даної, конкретної країни) підходи до реалізації глобальних цілей, вирішення соціальних проблем, надання різного роду соціальної допомоги, яка має свої особливості в залежності від суб'єкта, різноманітності функцій і сфер діяльності соціального працівника [1].

Розглядаючи професійну підготовку фахівців соціальної сфери в системах вищої освіти в Європі дослідники переважно звертаються до досвіду таких країн, як Австрія, Бельгія, Великобританія, Данія, Італія, Іспанія, Німеччина, Нідерланди, Норвегія, Португалія, Фінляндія, Франція, Швеція та інші.

В усіх названих нами вище країнах в системах навчання соціальній роботі є як спільні характеристики, так і відмінні риси. Спільною характеристикою є трьохрівнева система освіти: бакалавр, магістр, доктор. Однак слід зауважити, що в окремих країнах соціально-педагогічна освіта регулюється через центральне

законодавство (наприклад Данія, Іспанія, Фінляндія, Франція) у той час як в інших країнах (Австрія, Бельгія, Португалія, Швеція) право нагляду за здійсненням навчання надається міністерствам освіти або охорони здоров'я, а в окремих країнах – іншим спеціальним органам. Суттєва увага звертається на питання співвідношення централізованого регулювання та інститутської автономії.

В окремих країнах підготовка соціальних працівників здійснюється виключно за рахунок державного фінансування (Данія, Фінляндія), в окремих країнах діє змішана система фінансування, а наприклад у Нідерландах вищі школи соціальної роботи є приватними. В деяких країнах соціальних працівників готують тільки в університетах (Фінляндія, Іспанія та ін.).

Аналізуючи та узагальнюючи Європейський досвід створення моделей навчання соціальній роботі та соціальній педагогіці дослідники виділяють у ньому такі провідні тенденції : академізація навчання; обмеження професійної підготовки фахівців гуманітарною освітою; збільшення у змісті підготовки загально академічних дисциплін на противагу вузькій спеціалізації; орієнтація на традиції та досвід окремих країн [2].

Тривалість навчання (бакалаврського рівня) становить переважно 3 – 4 роки. В деяких європейських країнах також існує післядипломна освіта за спеціальністю (Бельгія, Великобританія, Франція, Скандинавські країни). Спільним у підходах до підготовки є визнання того, що теоретична підготовка повинна спрямовуватися на сучасні вимоги і потреби практики соціальної роботи.

Отже, виходячи з аналізу історичного досвіду та сучасних моделей навчання та освіти у галузі соціальної роботи, можна виділити головну спільну для Європейських країн закономірність цього процесу – підпорядкованість мети, змісту, форм та методів соціально-педагогічної діяльності соціально-економічним умовам функціонування суспільства, соціальній політиці та спрямованості на вирішення соціальних проблем громадян. Ця закономірність впливає на зміст моделей підготовки фахівців галузі, рівень їхньої професійної компетентності та готовність вирішувати сучасні проблеми, які існують в кожній конкретній країні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Боднарук І. Зарубіжний і вітчизняний досвід підготовки майбутніх соціальних працівників до професійної діяльності. *Науковий Вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2014. Випуск 29. С. 29–33.
2. International Handbook of Social Work Education / edited by Thomas D. Watts, Doreen Elliott, Nazneen S. Mayadas. - Greenwood Press, West port: Connecticut, London, 2005. 613 с.